

УДК 72.02:7.012

ARCHITECTURAL GRAPHICS AND COLOR: INTERACTION IN THE VISUALIZATION OF IDEAS

АРХІТЕКТУРНА ГРАФІКА І КОЛІР: ВЗАЄМОДІЯ У ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ІДЕЙ

Sobko Y.T. / Собко Ю.Т.

ORCID: 0009-0006-5982-329X

*Assistant at the Department of Urban Planning and Architectural Design/
Асистент кафедри містобудування та архітектурного проектування
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича,*

*вул. Рівненська, 16, 58000***Ovsiienko O.V. / Овсієнко О.В.**

ORCID: 0009-0008-8179-2885

*Assistant at the Department of Urban Planning and Architectural Design/
Асистент кафедри містобудування та архітектурного проектування
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича*

*вул. Рівненська, 16, 58000***Riezanova K.A. / Резанова К.А.**

ORCID: 0009-0002-8113-2701

*Assistant at the Department of Urban Planning and Architectural Design/
Асистент кафедри містобудування та архітектурного проектування
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University,*

*16 Rivnenska St., 58000**Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича**вул. Рівненська, 16, 58000*

Анотація. У статті розглядається роль архітектурної графіки та кольору як взаємодоповнюючих засобів у процесі візуалізації архітектурних ідей. Аналізується вплив кольору на сприйняття форми, простору та емоційний настрій проекту. Підкреслюється значення графічної мови як інструменту комунікації між архітектором і суспільством. Розглянуто приклади використання колористики в ескізах, фасадах і візуалізаціях, що формують емоційну та естетичну привабливість архітектури.

Ключові слова: архітектурна графіка, колір, візуалізація, фасад, проектування, презентація, композиція.

Вступ

Архітектура — це не лише просторове мистецтво, а й форма візуального мислення. Від ескізу до фотореалістичної візуалізації — графічні засоби залишаються основним інструментом, за допомогою якого архітектор формулює, осмислює та передає свої ідеї. Одним із найважливіших чинників в архітектурній графіці є колір — не лише як декоративний елемент, а як змістовне навантаження, що формує атмосферу, емоцію та архітектурний образ. Метою цієї статті є дослідити взаємодію архітектурної графіки та кольору у візуалізації архітектурних рішень, показати, як завдяки гармонійній співпраці цих засобів

народжується виразна архітектурна мова, яка здатна не лише інформувати, а й надихати.

Графіка — це перша мова архітектора. Вона служить не лише для передачі функціонального і конструктивного задуму, а й для комунікації настрою, характеру, атмосфери. В ескізах і концептуальних малюнках архітектор передає дух майбутньої будівлі, її ритм, динаміку, масу, зв'язок із навколишнім середовищем.

Архітектурна графіка є унікальним засобом візуального мислення, який об'єднує творчість, техніку та комунікацію. У сучасному проектуванні вона відіграє ключову роль у трансляції архітектурної ідеї — від первинного ескізу до фотореалістичної візуалізації. Її функція полягає не лише у фіксації форми, пропорцій, простору чи конструкції, але й у передачі наративу архітектури — її логіки, поетики, контексту і впливу.

Архітектурне мислення часто формується не словами, а саме графікою. Малюнок для архітектора — це засіб не просто комунікації, а пошуку ідеї, метод самовираження й одночасно інструмент аналізу. Через штрих, лінію, пляму, контур — архітектор досліджує об'єм, світлотінь, структуру, взаємозв'язки елементів. Цей процес не є репродуктивним, як у технічному кресленні, а еволюційним, тобто думка розвивається разом із графікою. Ескіз як перша стадія це не просто зображення, а концентрація задуму, інтуїтивне уявлення про характер будівлі, її силует, динаміку, взаємодію з простором. Часто саме в ескізі міститься енергетичний імпульс, який визначає усе подальше проектування/

Архітектурна графіка має багато форматів, кожен із яких несе своє семантичне і функціональне навантаження. Концептуальні ескізи — фіксують перші візії, емоції, абстрактні ідеї; найчастіше виконуються вручну, нерідко монохромно або з інтуїтивною кольоровою плямою. Аналітичні діаграми — розкривають логіку проекту, функціональні взаємозв'язки, сценарії користування, генезу ідеї. Креслення (плани, фасади, розрізи) — візуалізують формально-конструктивну суть об'єкта; є технічним виразом концепту. Аксонометрії та ізометрії — поєднують просторовість і аналітику, даючи

уявлення про об'ємність без втрати геометричної чіткості. Цифрові візуалізації демонструють матеріальність, освітлення, кольорову палітру і атмосферу; є комунікаційним інструментом для громадськості та замовника. Тому архітектурна графіка формує багаторівневу мову, у якій кожен тип графічного зображення відповідає певному етапу та меті проектування.

Графічна подача креслень являється універсальною мовою між архітектором, інженером, замовником, громадою. Вона дозволяє донести ідею незалежно від мовного чи культурного контексту. Схеми, ескізи та візуалізації стають мостами між уявним і реальним, професійним і громадським баченням простору. Особливо важливо це у процесах: громадського обговорення проєктів, де графіка має бути доступною й інтуїтивно зрозумілою, міждисциплінарної взаємодії, наприклад, між архітекторами й інженерами, ландшафтниками, дизайнерами, освітнього середовища, де графіка є ключовим засобом навчання архітектурного мислення. Таким чином, графіка в архітектурі виконує не лише функцію передачі, а й трансформації ідеї у спільне бачення.

У найвищому прояві архітектурна графіка — це поетика простору, де візуальні засоби стають метафорами. Через тінь, прозорість, фрагментарність, текстуру, світло — архітектор створює не просто форму, а настрій, передчуття присутності в об'єкті. Особливо це проявляється в концептуальних презентаціях, де: фактура паперу або фон стає частиною ідеї; відсутність кольору не зменшує виразність, а підсилює акценти; стирання, розмиття, неповнота — можуть вказувати на відкритість до інтерпретацій. Цей рівень графіки — не технічний, а художньо-філософський, і він має потужну силу в комунікації ідей у культурному або академічному контексті.

Цифрові інструменти змінили архітектурну графіку, зробивши її більш точною, динамічною, інтерактивною. Проте, вони не знищили значення ручної подачі, а скоріше розширили палітру виразності. Сьогодні графіка в архітектурі може бути: анімованою (відеопрезентації, walkthrough), інтерактивною (віртуальна реальність, AR, VR), гібридною (поєднання ескізу з рендером, колажу з планом).

Це дозволяє краще адаптувати графіку до потреб сприймача: від експертного середовища до ширшої аудиторії, створюючи нові формати діалогу. Колір в архітектурній візуалізації — це не просто естетичне рішення. Це засіб керування емоційною реакцією глядача, формування просторових акцентів, виділення об'єктів, створення ілюзії масштабу, глибини, матеріальності.

У фасадному проектуванні колір допомагає гармонізувати архітектурний об'єкт із середовищем або, навпаки, виділити його. У кресленнях колір може мати функціональне навантаження — наприклад, виділення зонування, конструктивних елементів, сценаріїв руху. Візуалізації, які використовують продуману колористику, можуть викликати довіру, зацікавлення, естетичне задоволення, тоді як невдалий підбір кольору здатен спотворити суть навіть найдосконалішого проекту.

У сучасному архітектурному процесі візуалізація ідеї — це не просто етап оформлення, а ключовий інструмент комунікації, який визначає сприйняття проекту на всіх рівнях: від професійної експертизи до суспільного обговорення. Архітектурна графіка у поєднанні з грамотно підбраною колористикою формує не лише естетичну подачу, але і змістовну структуру проекту. Саме через їхню взаємодію архітектор доносить логіку, емоцію, контекст і атмосферу задуманого простору.

Архітектурне креслення — це набір візуальних кодів, які організовують подачу інформації. Вона охоплює: планувальні схеми, фасади, розрізи, діаграми функціонального зонування, сценарії руху, технічні аксонометрії. Кожен із цих елементів формує логічну ієрархію, у якій глядач послідовно «зчитує» проект. У свою чергу, колір виконує функцію акцента, виділяючи головне, пов'язуючи частини в єдину систему або, навпаки, розділяючи за типами, функціями, фазами розвитку.

Колір у презентації виконує не лише декоративну, а й когнітивну роль. Дослідження у сфері візуального сприйняття доводять, що: теплі кольори (жовтий, помаранчевий, червоний) підкреслюють активні зони, викликають емоційний резонанс, сигналізують про ключові точки взаємодії; холодні тони

(синій, бірюзовий, фіолетовий) заспокоюють, підтримують фонову інформацію, акцентують глибину і стабільність; нейтральні відтінки (сіра шкала, беж, охра) допомагають балансувати композицію, не перевантажуючи сприйняття.

Таким чином, колір у проектній графіці стає мовою інтерпретації, через яку передаються не лише функції, але й емоції, ритми, настрої майбутнього простору

Ефективна архітектурна презентація повинна бути візуально цілісною. Це означає: єдину палітру кольорів у всіх елементах (ескізи, фасади, інтер'єри, діаграми), повторювані графічні прийоми (лінії, тіні, підписи), гармонійне поєднання інфографіки з образними візуалізаціями. Такий підхід забезпечує високу навігаційну якість презентації, тобто дозволяє глядачеві легко орієнтуватися в логіці проекту. Колір у цьому випадку є не лише підтримкою, а активним дизайнерським засобом.

Різні типи архітектурної графіки потребують різних підходів до кольору. Концептуальні ескізи — допускають експресивне, навіть інтуїтивне використання кольору, що передає характер, настрій, ідеологію задуму. Технічна графіка — потребує строгої палітри, де колір має значення функціональної приналежності (наприклад, червоним — елементи демонтажу, зеленим — озеленення, синім — нове будівництво). 3D-візуалізації — потребують натуралістичної колористики, яка імітує фактуру, освітлення, матеріали. Інфографіка — базується на інфовиділенні: за допомогою кольору розрізняються блоки, акценти, часові фази, типи користувачів тощо.

Фасади — одна з найяскравіших площин для демонстрації ролі кольору. В їх подачі використовуються: тональні контрасти — для акценту на елементах (вікна, вхідні групи, ритміка вертикалей/горизонталей); монохромна подача з кольоровими вставками — для делікатного підкреслення композиції; зворотна контрастність — коли фонові площини кольорові, а деталі — світлі або білі, що створює динаміку. Ці прийоми допомагають не лише подати естетичний образ, а й вплинути на розуміння масштабу, структури, ритму об'єкта. Презентація проекту — це також процес переконання: клієнта, журі, громади. І саме колір часто стає вирішальним елементом у створенні емоційної довіри до проекту.

Атмосфера, що її передає палітра кольорів, може викликати: відчуття надійності (через теплі натуральні тони), почуття технологічності й сучасності (через контрастні чорно-білі рішення з металевими акцентами), емоційну привабливість і натхнення (через художні композиції із багатою палітрою).

Вивчення сучасної архітектурної практики демонструє, що архітектурна графіка та колористика не є вторинними засобами візуалізації, а, навпаки, виступають головними носіями ідеї, емоції та концептуального наративу. Відомі архітектурні бюро — такі як BIG (Bjarke Ingels Group), SANAA, MVRDV, Herzog & de Meuron, OMA, Sou Fujimoto, — активно використовують графіку як інструмент, що одночасно організовує мислення й артикулює архітектурну ідею через форму, колір, схему та композицію.

BIG — архітектура як графічна історія. Бюро BIG послідовно демонструє майстерність створення візуального наративу. Їхні діаграми, створені в характерному мінімалістичному стилі з яскравими акцентами, стали фактично впізнаваним брендом. Візуальна мова проектів базується на простоті графіки та кольору, що дозволяє донести складні ідеї простими візуальними кодами — наприклад, трансформації форми будівлі через серію кольорових послідовностей, де жовтий — акцент на доступності, зелений — екологічність, червоний — соціальна взаємодія.

У проекті 8 House (Копенгаген), послідовність графіків показує, як архітектурна форма зростає із внутрішньої логіки — плавні діаграми кольором ілюструють рух, функцію, напрямок. Така подача не тільки переконує клієнта, але й формує інтуїтивне розуміння задуму навіть у непрофесійної аудиторії

SANAA — прозорість, легкість і делікатна колористика. Японське бюро SANAA (Kazuyo Sejima + Ryue Nishizawa) використовує надзвичайно делікатну графіку, в якій колір не є домінантою, але стає засобом нюансування. У їхніх ескізах і презентаціях превалюють напівпрозорі, акварельні плями, які передають відчуття повітряності, гнучкості простору. Графіка часто працює не як технічна фіксація, а як поетична репрезентація концепції. Наприклад, у проекті Louvre - Lens Museum м'які сірі, блакитні, світло-зелені відтінки у графічних

подачах підсилюють ідею «невидимості» архітектури — інтеграції в ландшафт, злиття з небом. Такий підхід засвідчує, що колір у графіці може бути не лише сигналом, але й медитацією — способом передати настрій, ритм і духовність простору.

MVRDV — кольорове мислення як архітектурна стратегія. Голландське бюро MVRDV прославилось використанням відверто яскравої колористики як архітектурної стратегії. У їхніх проектах — як і в графіці — колір виступає не доповненням, а сутністю концепції. Вони створюють цілісні кольорові карти проектів: функції, висотності, сценарії використання — усе розписане кольором. Проект The Stack або Valley демонструє, як кольорові масиви на етапі діаграм і фасадів допомагають структурувати складні об'єкти у свідомості глядача. Це стратегія, у якій колір стає ключем до читання просторової логіки.

Студентські проекти це про експерименти, поетику, пошук мови. У студентських роботах колір часто виступає як пошуковий інструмент — візуальна метафора, що фіксує не лише функціональність, а й емоцію, авторське бачення, ідентичність. Тут з'являється сміливість використовувати: контрастні палітри (наприклад, поєднання чорного з неоном для вираження протесту чи урбаністичного драйву), насичені метафоричні кольори (синій — відкритість, глибина; жовтий — енергія, сонце; червоний — тривога або дієвість), гібридну графіку (від сканованих ручних ескізів до цифрових колажів із вкрапленням реальних матеріалів).

Отже, студентські подачі — це поле для розвитку персональної графічної мови, де колір — не лише візуальний акцент, а й носій ідеї, критики, позиції.

Концептуальні ескізи поєднують думку і колір. Концептуальні ескізи є особливою формою архітектурної графіки, де колір виходить за межі реалізму і набуває символічного значення. У практиці можна зустріти такі прийоми: блакитний як символ відкритості, ефіру, свободи простору; червоний — тривога, пульсація, імпульс дії; зелений — відновлення, зростання, стійкість; жовтий — тепла енергія, сонце, майбутнє. Ці кольори, нанесені інтуїтивно — штрихом, прямою, розмивом, — дозволяють захопити суть проекту швидше, ніж

формальна модель. Такі зображення працюють із підсвідомістю глядача, впливаючи на емоційне сприйняття ще до того, як починається логічний аналіз.

Висновки.

У прикладах з практики ми бачимо, що графіка і колір у сучасній архітектурі — це не просто засоби візуалізації, а повноцінна мова проекту, здатна переконувати, надихати, структурувати й передавати складні ідеї. Їх застосування не є уніфікованим — кожна майстерня, кожен архітектор або студент формує свій візуальний акцент, свою інтонацію подачі.

Це вимагає розвитку графічної культури в освіті, а також свідомої уваги до колористичних рішень у професійній практиці. Адже якість архітектурної подачі — це не лише про «красу картинки», а про якість мислення, глибину ідеї і здатність бути зрозумілим для інших. У світі, де архітектура дедалі більше перетворюється на публічний дискурс, мова графіки й кольору — одна з найефективніших форм участі в ньому.

Література:

1. BIG – Bjarke Ingels Group. *Yes Is More: An Archicomic on Architectural Evolution*. — Köln: Taschen, 2010.
2. Білик Н. С. *Кольорографія в архітектурі*. — Львів: Львівська політехніка, 2017.
3. Ching, F. D. K. *Design Drawing*. — New Jersey: John Wiley & Sons, 2019.
4. Herzog & de Meuron. *Complete Works Vol. 1: 1978–1988*. — Basel: Birkhäuser, 2009.
5. Holl, S., Pallasmaa, J., Pérez-Gómez, A. *Questions of Perception: Phenomenology of Architecture*. — San Francisco: William Stout Publishers, 2006.
6. Klotz, H. *The History of Architectural Drawing*. — London: Academy Editions, 1986.
7. Krier, L. *Drawing for Architecture*. — Cambridge: MIT Press, 2009.
8. Любарова Н. В. *Колір у просторі архітектури: психологія і практика*. — Харків: ХНАМГ, 2021.

9. Mahnke, F. H. *Color, Environment and Human Response*. — New York: Wiley, 1996.
10. Pallasmaa, J. *The Eyes of the Skin: Architecture and the Senses*. — Chichester: Wiley, 2012.
11. SANAA. *Sejima and Nishizawa: SANAA Works 1995–2003*. — Tokyo: Toto Publishing, 2004.
12. Сорока Л. М. *Архітектурна композиція і візуальна подача проекту*. — Київ: НАОМА, 2022.
13. Українська академія архітектури. *Вісник №3: Сучасна графіка в архітектурі*. — Київ, 2023.
14. Чепелик В. В. *Архітектурна графіка: функція, зміст, образ*. — Київ: Ліра-К, 2019.
15. Zumthor, P. *Thinking Architecture*. — Basel: Birkhäuser, 2010.

Abstract. *The article explores the role of architectural graphics and color as complementary tools in the visualization of architectural ideas. It emphasizes the significance of graphical language as a medium of communication between architects and society, while highlighting the impact of color on the perception of form, space, and emotional atmosphere. Various formats of architectural graphics—such as sketches, diagrams, facades, and digital visualizations—are examined as carriers of meaning, narrative, and aesthetics. Particular attention is given to the role of color in structuring information, creating emotional resonance, and shaping the communicative potential of architectural presentations. Through analysis of professional practices and student projects, the study demonstrates how the synergy of graphics and color forms a visual language capable of inspiring, convincing, and engaging diverse audiences. The conclusions underline the necessity of developing graphic culture in architectural education and fostering conscious approaches to color in professional practice, as the quality of architectural visualization directly reflects the depth of design thinking and the ability to communicate ideas effectively.*

Keywords: *architectural graphics, color, visualization, facade, design, presentation, composition.*

*Стаття підготовлена в рамках Програм «Архітектурна графіка» та
«Колористика»*

Статтю надіслано: 28.08.2025 р.

© Собко Ю.Т